

M. Maruli Delmatae Davidias

Izdavački zavod JAZU, Zagreb 1974.

Marulićeva "Davidijada" u idealnom izdanju. Knjiga bogata, potpuna u svakom svom i najmanjem dijelu.

Najprije na omotu nadahnuto izabran bakrorez nizozemskog majstora iz 16/17. st. koji prikazuje Davida kako svira harfu, zatim tvrdi platneni uvez, kvalitetan papir, nekoliko fotokopija rukopisa, koje pokazuju teškoće i mukotrpnost pravilnog očitavanja, a i oblik slova što odgovara latinskom tekstu, i drugi opet oblik za hrvatski; najzad, ono najvažnije, sam sadržaj knjige.

Na početku, u pedantno lingvistički intoniranom predgovoru Veljko Gortan govori o sudbini rukopisa Marulićeve "Davidijade", o njenoj strukturi, o ispravicima koje je uglavnom vršio sam Marulić. Pisac predgovora daje također pregled emendacija Marulićeva teksta u ovom izdanju, nekoliko riječi o Marulićevu latinskom jeziku u "Davidijadi", o njenoj prozodiji i metrici, upućuje na reminiscencije na rimske pjesnike, reminiscencije prisutne u "Davidijadi", objašnjava prozni tekst - *Tropologica Davidiadis expositio* - koji u torinskom rukopisu slijedi iza "Davidijade"; najzad, pokušava odgovoriti na pitanje zašto je "Davidijada" tako dugo ostala u rukopisu.

Slijede usporedni hrvatski prijevod Branimira Glavičića i izvorni latinski tekst koji je priredio Veljko Gortan. Po latinskom naslovu na omotu i koricama vidi se da je glavni dio sadržaja latinski original Marulićeva spjeva. I njemu je poklonjena potpuna pažnja. Popravljene su greške, krivo očitana mjesta iz rukopisa, koja su se našla u prvom izdanju "Davidijade" iz 1954.

Glavna odlika prijevoda je vjernost originalu, semantička, stilska i metrička. Prijevod, dakle, nije nova, hrvatska "Davidijada", nego jednostavno prijevod, i tiskan usporedno s izvornim latinskim tekstom bit će od velike pomoći čitaocu manje upućenom u latinski jezik.

Iza epa i proznog alegorijskog tumačenja "Davidijade" nalazi se iscrpan komentar prevodiočev, zatim kazalo protumačenih antičkih i biblijskih imena i pojmova. Nakon toga slijedi usporedan popis biblijskih imena iz "Davidijade", u Marulićevu latinskom i suvremenom hrvatskom obliku, te najzad Index nominum s naznakama pjevanja i stihova u kojima se ta imena nalaze.

Dakle, "Davidijada" se najzad pojavila u izdanju dostojnom svoje povijesne i kulturne vrijednosti. Takva je, međutim, dostupna ne samo specialistima nego i prosječnom čitaocu, dakako, bar s gimnazijskim znanjem latinskog.

Milenko Lončar